



**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS**  
**VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS PANEVĖŽIO IR UTENOS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. [info@vaistaiga.lt](mailto:info@vaistaiga.lt)  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389  
Adresas korespondencijai: Respublikos g. 62, LT-35158 Panevėžys, mob. +370 609 54 669, +370 658 42 941, el. p. [panevezys@vaistaiga.lt](mailto:panevezys@vaistaiga.lt)

---

Anykščių rajono savivaldybės tarybai

2025-07-31 Nr. TR3-18-(5.3.E)

Kopija

Anykščių rajono savivaldybės merui

**TEIKIMAS**

**DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2025 M. BIRŽELIO 26 D. SPRENDIMO NR. 1-TS-226 „DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2022 M. BIRŽELIO 30 D. SPRENDIMO NR. 1-TS-208 „DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BUITINIŲ NUOTEKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ ĮRENGIMO IR PRISIJUNGIMO PRIE CENTRALIZUOTŲ NUOTEKŲ SURINKIMO SISTEMŲ DALINIO KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ 1.5 PAPUNKČIO PANAIKINIMO AR PAKEITIMO**

Anykščių rajono savivaldybės taryba (toliau – ir Taryba) 2025 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. 1-TS-226 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. 1-TS-208 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Pakeitimas) pakeitė Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo tvarkos aprašą (toliau – ir Aprašas), be kita ko, papildydama jį nauju 9<sup>1</sup> punktu, kuriame nurodoma, kad „8.1 ir 8.2 papunkčiuose nurodytų pastatų savininkai  turi būti ne mažiau kaip vienerius metus iki paraiškos teikimo datos savo gyvenamąją vietą deklaruojant Anykščių rajono savivaldybėje“. Taryba taip pat nustatė, kad Aprašo 9<sup>1</sup> punktą bus taikomas paraiškoms, pateiktoms nuo 2026 m. liepos 1 d.

Vyriausybės atstovas savo kompetencijos ribose įvertino, ar Taryba, nustatydamą pareiškėjams pastatų savininkams reikalavimą ne mažiau kaip vienerius metus iki paraiškos teikimo

datos savo gyvenamąją vietą būti deklaravusiems Anykščių rajono savivaldybėje (toliau – ir Savivaldybė), nepažeidė Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 29 straipsnio, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – ir GVNTĮ) 12 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 3 straipsnyje nurodytų lygiateisiškumo ir įstatymo viršenybės principų, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir VSĮ) 4 straipsnio 5 punkte nustatyto teisėtumo principo.

VSĮ 6 straipsnio 30 punkte nustatyta savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta)) savivaldybės funkcija - šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas.

Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) doktrinoje yra išaiškinta, kad savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją – konstituciniai principai, tačiau Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalies norma negali būti atsiejama nuo toje pačioje dalyje įtvirtintos nuostatos, kad savivaldybių veikimo laisvė ir savarankiškumas yra saistomi Konstitucijoje bei įstatymuose apibrėžtos jų kompetencijos (žr. Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 13 d., 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimus). Konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams: teisėkūros subjektai teisės aktus gali leisti tik neviršydami savo įgaliojimų; teisės aktuose nustatyti reikalavimai turi būti grindžiami bendro pobūdžio nuostatomis (teisės normomis ir principais), kurias įmanoma taikyti visiems numatytiems atitinkamų teisinių santykių subjektams; diferencijuotas teisinis reguliavimas turi būti grindžiamas tik atitinkamais teisės aktais reguliuojamų visuomeninių santykių subjektų padėties objektyviais skirtumais; kad teisinių santykių subjektai galėtų žinoti, ko iš jų reikalauja teisė, teisės normos turi būti nustatomos iš anksto, teisės aktai turi būti oficialiai skelbiami, jie turi būti vieši ir prieinami; įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktų formuluotės turi būti tikslios, turi būti užtikrinamas teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna (žr. Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d., 2009 m. kovo 2 d. nutarimus). Vadinasi, Anykščių rajono savivaldybės taryba, įgyvendindama savivaldybės savarankiškąją funkciją – šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas, yra saistoma Konstitucijoje bei įstatymuose apibrėžtos jos kompetencijos.

GVNTĮ 12 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus

atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. <..>“.

Svarbu paminėti GVNTĮ 3 straipsnio 32 dalį, kurioje nurodoma, kad nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas yra „geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, arba regioninio viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, arba garantinio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, arba paviršinių nuotekų tvarkytojo vykdomas abonentų ir (arba) **vartotojų nuotekų tvarkymas** pagal geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu minėta sutartis nesudaryta, nuotekų tvarkymas pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas, kai abonentų ar **vartotojų nuotekų šalinimo įrenginiai prijungti prie nuotekų tvarkymo infrastruktūros**, kurią nuosavybės teise ar kitaip valdo ir (arba) naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas arba viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, arba regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, arba garantinis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, arba paviršinių nuotekų tvarkytojas“.

GVTNĮ 3 straipsnio 53 dalyje apibrėžiama, kad **vartotojas** yra fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas asmeninoms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu minėta sutartis nesudaryta, prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba regioniniam viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba garantiniam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Sistemiškai vertinant minėtas GVNTĮ nuostatas, darytina išvada, kad sąvoka „visi savivaldybės gyventojai“ minima šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje yra apimanti tiek vartotojus ir jų šeimos narius, kurie naudojami nuotekų tvarkymo paslaugomis, tiek ir fizinius asmenis, kurie patys individualiai tvarko nuotekas savivaldybės teritorijoje.

Taryba, patvirtindama Aprašą, kuriuo nustatė buitinių nuotekų valymo įrenginių statybų ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų darbų išlaidų iš dalies kompensavimo Anykščių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis tvarką, bei priimdama Pakeitimą, vadovavosi būtent GVNTĮ 12 straipsnio 2 dalimi, tačiau Pakeitimu išskyrė iš visų Savivaldybės gyventojų tik tuos

Savivaldybės gyventojus, kurie savo gyvenamąją vietą ne trumpiau kaip vienerius metus deklaravo Savivaldybėje, ir taip pažeidė GVNTJ 12 straipsnio 2 dalį.

Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. VAJ 3 straipsnio 6 punkte nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje, be kita ko, vadovaujasi lygiateisiškumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs, ir negali varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės ir turtinės padėties, išsilavinimo, religinių ar politinių pažiūrų, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių. Lygiateisiškumo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą. Šis principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pačius faktus savavališkai vertinti skirtingai. Visų asmenų lygybės pagal įstatymą principas – tai demokratinės visuomenės pagrindas. Asmenų lygybės principas gali būti apibūdinamas kaip nediskriminacija (žr. Konstitucinio Teismo 1996 m. sausio 24 d., 1996 m. balandžio 18 d. nutarimus).

Diskriminacija paprastai suprantama kaip asmens ar asmenų grupės padėties kitų asmenų atžvilgiu pakeitimas be objektyviai pateisinamo pagrindo. Tačiau tam tikrais atvejais, tai yra, esant pakankamai motyvuotam ir pagrįstam reikalui, įstatymu atskiroms subjektų grupėms galima nustatyti specialų teisinį statusą ar įtvirtinti tam tikrus teisinės padėties ypatumus (žr. Konstitucinio Teismo 1997 m. gegužės 6 d. nutarimą). Kitaip sakant, konstitucinis asmenų lygybės principas savaime nepaneigia to, kad įstatymu gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, esančių skirtingose padėtyse, atžvilgiu. Vertinant, ar pagrįstai nustatytas skirtingas teisinis reguliavimas, būtina atsižvelgti į konkrečias teisinės aplinkybes. Pirmiausia turi būti įvertinti atitinkamų subjektų ir objektų, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, teisinės padėties skirtumai; antra, reikia atsižvelgti į teisės akto suderinamumą pagal jų hierarchiją, reguliavimo apimtį ir kt.; trečia, būtina įvertinti, ar teisės normos, nustatančios specialias sąlygas, atitinka teisės akto paskirtį ir tikslą. Konkrečių teisės normų pagrįstumas gali būti įtikinamas tik tais atvejais, kai į visas anksčiau nurodytas aplinkybes buvo atsižvelgta. Jeigu būtų ignoruojama bent viena sąlyga, galėtų kilti abejonių dėl specialios teisės normos atitikimo konstitucinėms nuostatomis (žr. Konstitucinio Teismo 1996 m. vasario 28 d. nutarimą). Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginus su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai

pateisinamas (žr. Konstitucinio Teismo 2009 m. birželio 8 d., 2010 m. birželio 29 d., 2011 m. vasario 14 d. nutarimus ir 2010 m. balandžio 20 d. sprendimą).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje taip pat yra konstatuota, kad vertinant, ar tam tikru teisiniu reguliavimu nėra pažeidžiamas asmenų lygiateisiškumo principas, pirmiausia būtina identifikuoti tam tikrų subjektų (jų grupių) nevienodą (diferencijuotą) teisinį reguliavimą, o tai identifikavus – vertinti, ar toks skirtingas teisinis reguliavimas yra nustatytas pagrįstai (t. y. ar asmenys ar objektai, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, pasižymi tokiais teisinės padėties skirtumais, dėl ko toks diferencijuotas teisinis reguliavimas būtų objektyviai pateisinamas, ar tokiu skirtingu teisiniu reguliavimu siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų, ar tai susiję su reguliuojamų visuomeninių santykių ypatumais) (žr. LVAT 2015 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1544-552/2015).

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą teismų praktiką, nagrinėjamu atveju būtina įvertinti, ar Aprašo 9<sup>1</sup> punkte nustatytas teisinis reguliavimas, kai nustatoma, kad kompensaciją gali gauti tik Aprašo 8.1 ir 8.2 papunkčiuose nurodyti pastatų savininkai, kurie ne mažiau kaip vienerius metus iki paraiškos teikimo datos savo gyvenamąją vietą deklaravo Savivaldybėje, yra objektyvus ir pateisinamas. Ar šis kriterijus objektyviai pateisina nevienodą teisinį reguliavimą, spręstina vertinant tik išimtinai tuos argumentus, kuriais tokio teisinio reglamentavimo, išskiriančio vieną asmenų grupę pagal gyvenamosios vietos kriterijų, nustatymo teisėtumą grindžia pati Taryba.

Sprendimo projekto dėl Pakeitimo aiškinamajame rašte dėl Aprašo pakeitimo, be kita ko, ir dėl Aprašo papildymo 9<sup>1</sup> punktu, buvo nurodyta, kad „<..> atsižvelgiant į tai, kad kompensacijos iš biudžeto gyventojams mokamos iš surinkto gyventojų pajamų mokesčio, Anykščių rajono savivaldybės tarybai siūloma patvirtinti naują 9<sup>1</sup> punktą, kuriuo parama būtų skiriama tik savivaldybės gyventojams, deklaravusiems savo gyvenamąją vietą Anykščių rajono savivaldybės teritorijoje. <..> Tikimasi, kad atlikus Tvarkos aprašo pakeitimus mokamos kompensacijos, surinktos iš gyventojų pajamų mokesčio, bus mokamos tik savivaldybės gyventojams, deklaravusiems gyvenamąją vietą savivaldybės teritorijoje <..>.“ Tokia pati Aprašo papildymo 9<sup>1</sup> punktu priežastis yra nurodoma ir Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo paraiškų vertinimo komisijos, sudarytos Anykščių rajono savivaldybės mero 2023 m. gruodžio 12 d. potvarkiu Nr. 1-MP-371 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo komisijos sudarymo, komisijos sekretoriaus skyrimo ir komisijos darbo reglamento patvirtinimo“, 2025 m. gegužės 26 d. posėdžio protokole Nr. 1-VL-94, į kurį atsižvelgė Taryba, priimdama Pakeitimą.

Įvertinus minėtus argumentus, darytina išvada, kad Taryba priėmė sprendimą, jog kompensacijos būtų skiriamos tik tiems Savivaldybės gyventojams, kurie ne mažiau kaip vienerius metus iki paraiškos pateikimo datos savo gyvenamąją vietą deklaravo Savivaldybėje, tik dėl to, kad į Savivaldybės biudžetą mokamas gyventojų pajamų mokestis. Be to, neaišku, koku pagrindu ir dėl kokių priežasčių nustatomas būtinas gyvenamosios vietos deklaravimo Savivaldybėje terminas – ne mažiau kaip vieneri metai. Tokiu atveju, diskriminuojami ne tik Savivaldybės gyventojai, kurie nėra deklaravę gyvenamosios vietos Savivaldybėje, bet ir tie Savivaldybės gyventojai, kurie savo gyvenamąją vietą deklaravo Savivaldybėje (galimai ir mokėjo gyventojų pajamų mokestį), tačiau trumpiau nei vienerius metus nuo paraiškos pateikimo datos, nes Aprašo 9<sup>1</sup> punkto pagrindu, neturi teisės gauti kompensacijos už įrengtą individualų nuotekų valymo įrenginį ar prisijungimą prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų. Kita vertus, Apraše nėra nuostatų, kuriose būtų nurodytas reikalavimas pareiškėjui mokėti gyventojų pajamų mokestį. Pažymėtina ir tai, kad toks asmenų išskyrimas laikytinas objektyviai nepagrįstu, ir dėl to, kad į Savivaldybės biudžetą mokamas net tik gyventojų pajamų mokestis, bet ir kiti mokesčiai, pvz. žemės mokestis. Pagal Aprašo nuostatas, pareiškėjais gali būti pastatų savininkai, todėl šiuo atveju, yra aktualus nekilnojamojo turto mokestis, kurį pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – NTMĮ) 3 straipsnio 1 dalį moka nekilnojamojo turto savininkai – fiziniai asmenys, išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus, nepriklausomai nuo jų deklaruojamos gyvenamosios vietos. Pažymėtina, kad NTMĮ 14 straipsnio 1 dalyje nurodoma, jog nekilnojamo turto mokestis įskaitomas į savivaldybės, kurios teritorijoje yra nekilnojamasis turtas, biudžetą, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Vadinasi, nekilnojamojo turto, esančio savivaldybės teritorijoje, savininkai taip pat prisideda prie Savivaldybės biudžeto pajamų, iš kurių mokamos kompensacijos pareiškėjams pagal Aprašo nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Taryba nepagrįstai numatė tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį kompensacijos būtų skiriamos tik tiems pastatų savininkams, kurie ne trumpiau kaip vienerius metus deklaravo savo gyvenamąją vietą Savivaldybėje, t. y. Aprašo 9<sup>1</sup> punkte nepagrįstai nustatytas diferencijuotas teisinis reguliavimas, t. y. asmenys, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, nepasižymi tokiais teisinės padėties skirtumais, dėl kurių toks diferencijuotas teisinis reguliavimas būtų objektyviai pateisinamas, ir tokiu skirtingu teisiniu reguliavimu siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų.

Pažymėtina, kad sprendimo projekto dėl Aprašo patvirtinimo aiškinamajame rašte buvo nurodyta, jog „sprendimo tikslas - patvirtinti Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio

kompensavimo tvarkos aprašą, kuris suteiks galimybę būstų savininkams gauti kompensacijas įsirengus buitinius nuotekų valymo įrenginius ir prisijungus prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų. Priimant Aprašą buvo tikimasi, kad būstų savininkams bus sumažinama finansinė našta įsirengiant buitinių nuotekų valymo įrenginius ir prisijungiant prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų, o būstų savininkams pradėjus tinkamai tvarkyti nuotekas pagerėtų Anykščių rajono savivaldybės vandens telkinių būklė ir gamtinė aplinka“.

Vertinant, ar nagrinėjamas teisinis reglamentavimas tikrai suponuoja deklaruojamą tikslą – būstų savininkams bus sumažinama finansinė našta įsirengiant buitinių nuotekų valymo įrenginius ir prisijungiant prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų, ir dėl to būstų savininkams pradėjus tinkamai tvarkyti nuotekas pagerėtų Savivaldybės vandens telkinių būklė ir gamtinė aplinka, yra teisinis pagrindas konstatuoti, kad iš esmės tokiu kompensavimo mechanizmu galima pasiekti šių tikslų tik iš dalies, nes būdas, kaip šių tikslų siekiama, t. y. kompensacijų skyrimą diferencijuojant Savivaldybės gyventojams (būstų savininkams) pagal jų deklaruojamos gyvenamosios vietos Savivaldybėje laikotarpį, ir taip sumažinant pareiškėjų ratą lyginant su šiuo metu suteikta galimybe iki 2026 m. liepos 1 d. visiems būstų, esančių Savivaldybės teritorijoje, savininkams, nepriklausomai nuo jų deklaruotos gyvenamosios vietos Savivaldybėje laikotarpio, gauti kompensacijas, nedera nei su tikslo siekimu, nei su lygiateisiškumo imperatyvais, įtvirtintais Konstitucijos 29 straipsnyje ir VAJ 3 straipsnio 6 punkte, nes jokie objektyvūs ir pateisinami vertinamieji kriterijai tokios asmenų grupės išskyrimo teisėtumo nepagrindžia ir yra diskriminacinio pobūdžio.

Aprašo 9<sup>1</sup> punkte nustatytas teisinis reglamentavimas taip pat prieštarauja VAJ 3 straipsnio 4 punkte nurodytam įstatymo viršenybės principui, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais, šiuo atveju, nesilaikoma Konstitucijos 29 straipsnio, GVNTJ 12 straipsnio 2 dalies ir VAJ 3 straipsnio 6 punkto reikalavimų. Be to, Aprašo 9<sup>1</sup> punktas prieštarauja ir VSJ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių vietos savivaldą grindžiančių principų – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas Savivaldybės veiklos ir Savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris, be kita ko, įpareigoja teisėkūros subjektus, šiuo atveju Tarybą, laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės teisinės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės teisinės galios teisės aktų reikalavimus. Kaip yra pažymėjęs LVAT, Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis

neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, tarp jų teisėtumo principo (žr. LVAT 2015 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-737-552/2015).

Apibendrinant visa tai, kas buvo išdėstyta aukščiau, darytina išvada, kad Anykščių rajono savivaldybės taryba, Pakeitimo 1.5 papunkčiu papildydama Aprašą 9<sup>1</sup> punktu ir nustatydama reikalavimą pastatų savininkams būti ne mažiau kaip vienerius metus iki paraiškos teikimo datos savo gyvenamąją vietą deklaravusiems Anykščių rajono savivaldybėje, pažeidė Konstitucijos 29 straipsnį, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 ir 6 punktus bei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punktą.

Pažymėtina, kad Vyriausybės atstovui vykdant išankstinę Tarybos priimamų teisės aktų projektų priežiūrą, sprendimo projekto dėl Pakeitimo rengėjas buvo informuotas apie tai, kad Pakeitimo 1.5 papunktis, kuriuo siekiama papildyti Aprašą 9<sup>1</sup> punktu, prieštarauja Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 daliai ir Konstitucijos 29 straipsnyje bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 6 punkte įtvirtintam asmenų lygiateisiškumo principui, tačiau į teiktą pastabą nebuvo atsižvelgta ir Pakeitimo 1.5 papunktis nebuvo panaikintas ar tinkamai pakeistas.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo (toliau - Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. 1-TS-226 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. 1-TS-208 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 1.5 papunkčio, kuriuo papildytas Anykščių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo ir prisijungimo prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų dalinio kompensavimo tvarkos aprašas 9<sup>1</sup> punktu, panaikinimo ar pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Anykščių rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas motyvuotas Anykščių rajono savivaldybės tarybos prašymas šį terminą pratęsti.

Atkreipiu Anykščių rajono savivaldybės mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame Anykščių rajono savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti Anykščių rajono savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse

Egidijus Lapinskas